

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **P. N.**, zast. Mgr. Dimitrijem Pavlenkem, advokátem se sídlem Husova 635, Jičín, proti žalované: **Vězeňská služba ČR, věznice Valdice**, se sídlem nám. Míru 55, Valdice, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 4. 2020, čj. 30 A 34/2019-54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Dimitriji Pavlenkovi **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal dne 17. 11. 2018 ke Krajskému soudu v Hradci Králové žalobu na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v neoprávněném nakládání žalované s jeho finančními prostředky na účtu zřízeném věznicí na jeho jméno. Na tento účet mu byly nepravdělně zasílány finanční prostředky v řádu jednotek tisíc korun, přičemž žalovaná mu dle jeho názoru nezákonně strhávala polovinu těchto prostředků za účelem úhrady výdajů v souvislosti s výkonem trestu.

[2] Krajský soud rozsudkem uvedeným v záhlaví žalobu stěžovatele v části odmítl pro opožděnost a v části zamítl. Uvedl, že stěžovatel nemá pravdu v tom, že by neměl žádné pohledávky dle § 25 odst. 4 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů. Srážky z jeho osobního účtu jsou prováděny na úhradu pohledávek spojených s trestním řízením. Ty zahrnují rovněž pohledávky spojené s výkonem trestu. Strhávání poloviny z částek zasílaných mu na účet do věznice má tedy oporu v zákoně, není založeno pouze na nařízení Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR. K otázce, zda žalovaná může finanční prostředky strhávat, i když nedosahují výše nezabavitelné částky, krajský soud uvedl, že zákon o výkonu trestu odnětí svobody je zvláštním zákonem ve vztahu k obecné úpravě o nezabavitelné částce obsažené v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále „o. s. ř.“). Obecná úprava se proto v případě srážek ve výkonu trestu nepoužije. Základní životní potřeby odsouzeného ve výkonu trestu jsou zajišťovány ve věznicí. Odsouzený tedy nemusí být chráněn ponecháním finančních prostředků v rámci nezabavitelné částky. Stejně již dříve judikoval i Nejvyšší správní soud.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“).

[4] Původně blanketní kasační stížnost stěžovatel na výzvu soudu včas doplnil. V doplnění namítl, že k zásahu do vlastnického práva může dojít pouze tehdy, stanoví-li tak zákon. Stěžovatel však nemá žádný závazek dle § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Strhávání poloviny finančních prostředků z jeho účtu je tedy neoprávněné a zasahuje do jeho vlastnických práv. Dále namítl, že jemu zasílané finanční prostředky nedosahují ani výše životního minima, žalovaná je tedy dle úpravy obsažené v občanském soudním řádu nemůže strhávat. Nakonec poukázal na nálezn Ústavního soudu ze dne 6. 4. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1351/16.

[5] Před přistoupením k posouzení důvodnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud musel zabývat její přípustností podle § 104 s. ř. s. Dospěl k závěru, že přípustná není. Je tomu tak proto, že stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí výlučně jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[6] Nejvyšší správní soud při posouzení uvedené otázky vycházel ze své judikatury (např. usnesení ze dne 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019-63). V citovaném usnesení, stejně jako již v dřívější judikatuře, dospěl k závěru, že „[k]asační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřipustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Vyzývat stěžovatele k odstranění této vady (§ 109 odst. 1 s. ř. s.) není v takové situaci namístě.

[7] Důvodem pro tento postup je zejména to, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (viz § 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána. Musí tedy obsahovat polemiku s rozhodovacími důvody krajského soudu, nikoli opakovat žalobní body (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2018, čj. 9 Afs 34/2018-33, nebo ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77).

[8] S uvedeným souvisí i skutečnosti, že jednou ze zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení právním profesionálem. Smyslem tohoto požadavku je mimo jiné i umožnit kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá, vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu (viz usnesení sp. zn. 10 As 181/2019).

[9] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku podrobně vypořádal všechny námitky stěžovatele a žalobní argumentací stěžovatele se řádně zabýval. Nejprve se podrobně vyjádřil k právní úpravě úhrady nákladů spojených s výkonem trestu. Následně odůvodnil, proč se na případ stěžovatele, který je ve výkonu trestu, neaplikuje obecná úprava o srážkách ze mzdy dle § 278 a § 299 odst. 1 o. s. ř., kterou v žalobě namítl, ale užije se zvláštní právní úprava v podobě zákona o výkonu trestu odnětí svobody. V této souvislosti rovněž odkázal na souladný právní závěr Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 20. 12. 2017, čj. 6 As 317/2017-38). Dále se zabýval odkazem stěžovatele na výše zmíněný nálezn Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1351/16. Odůvodnil, proč nálezn na nyní projednávanou věc nedopadá a proč je i tak jednání žalované v souladu s tímto náleznem. Následně krajský soud rozvedl, na jaké situace dopadá § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody a proč uvedené ustanovení dopadá i na stěžovatele.

[10] Kasační stížnost pak obsahuje pouze stručné shrnutí uplatněných žalobních bodů bez jakékoliv navazující právní argumentace. Stěžovatel sice brojí proti všem výročkům rozsudku

pokračování

krajského soudu, nicméně žádným způsobem ani nereflektuje, že žaloba byla v části odmítnuta pro opožděnost. Dále žádným způsobem nereaguje na argumentaci krajského soudu týkající se věcného posouzení. Pouze opětovně uvedl, že do zásahu vlastnického práva může dojít jen na základě zákona. Bez dalšího odůvodnění a sporování argumentace krajského soudu tvrdí, že nemá závazky dle § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody a znovu poukazuje na obecnou úpravu nezabavitelné částky ve výši životního minima s odkazem na již zmiňovaný nálezn Ústavního soudu. Z toho, že kasační stížnost pouze převzala základní teze žaloby je zjevné, že kasační stížnost postrádá jakoukoliv polemiku se závěry krajského soudu a ani částečně nezpochybňuje jeho rozhodovací důvody. Míří výlučně proti postupu žalované. Stěžovatel ani v náznaku neuvedl důvody, na základě kterých považuje rozsudek krajského soudu za nezákonný. Nebyly tak uplatněny žádné kasační důvody dle § 103 s. ř. s.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není přípustná, a proto ji odmítl [§ 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[12] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 120 s. ř. s. ve spojení § 60 odst. 3 s. ř. s. Protože kasační stížnost byla odmítnuta, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[13] Usnesením krajského soudu ze dne 21. 12. 2018, čj. 3 Na 74/2018-17, byl stěžovateli ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Protože však v dané věci neučinil v rámci řízení před Nejvyšším správním soudem žádný účelný úkon právní služby (ve smyslu kvalifikovaného právního zastoupení, neboť do podání označeného jako doplnění kasační stížnosti beze změny pouze převzal žalobní body uplatněné již před krajským soudem), nebyly naplněny zákonné předpoklady pro přiznání odměny ve smyslu platné právní úpravy dané vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že ustanovenému zástupci stěžovatele odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. září 2020

Petr Mikeš
předseda senátu